

LEIKITÄÄN JA KESKITYTÄÄN

Leikitään ja keskitytään (LeKe) varhaiskasvatuksessa

Diat on muokattu Niilo Mäki Instituutin
toteuttaman ja OPH:n rahoittaman koulutuksen
pohjalta (kevät 2026). Sisällöt dioihin ovat
tuottaneet: Liisa Klenberg PsT, Niina Posio, VEO ja
Sini Teivaanmäki, PsT

LeKe:n synty

- ENGAGE Otagon yliopisto/ Dione Healey, Uusi-Seelanti
- **LeKe perheille (STEA 2017-2020)**
 - 3-5v lasten toiminnanohjauksen taitojen vahvistaminen vanhempien ohjaaman leikin avulla
 - 90 perhettä Jyväskylästä, Rovaniemeltä ja pääkaupunkiseudulta
 - vaikuttavuustutkimus
- **LeKe yhdessä (STEA 2020-2023)**
 - soveltaminen varhaiskasvatukseen
 - 11 päiväkotia, n. 40 varhaiskasvattajaa, yli 500 lasta
 - yhteistyö vaka – sote – perheet
 - vaikuttavuustutkimus

LeKe perheille

Viikot 1-5

- Viikoittaiset vanhempaintapaamiset, työkirja
 - Esitellään uudet leikit ja pelit
 - Kokemukset kotona leikkimisestä
 - Psykoedukaatio
- Viikoittaiset lasten tapaamiset
 - Opetellaan uudet leikit ja pelit, leikitään
- **Kotona vanhemman ohjaamaa leikkimistä 30 min/pv, leikkipäiväkirja**

Viikot 6-7

- Puhelinsoitot 1x vko
- **Kotona vanhemman ohjaamaa leikkimistä 30 min/ pv, leikkipäiväkirja**

Viikko 8

- Vanhempien ”buusteri”-tapaaminen
- Lasten ryhmän tapaaminen

Tutkimusnäyttö: Onko LeKe vaikuttava menetelmä Suomen oloissa?

RCT: LeKe-toimintaan osallistuneita lapsia verrattiin odotusryhmään

Klenberg, Teivaanmäki ym. (2023)

- **LeKe:en osallistuneilla itsesäätelyn vaikeudet vähenivät enemmän kuin kontrolleilla (vanhempien arvio)**
 - aggressiivinen käyttäytyminen
 - tarkkaavuuden ja keskittymisen ongelmat
 - ylivilkkaus ja impulsiivisuus
- **Päiväkodeissa ei muutosta toiminnanohjauksen taidoissa (lähivarhaiskasvattajan arvio)**
- **Perheet pysyivät mukana ja leikkivät kotona**
 - 98% jatkoi loppuun saakka
 - kotona n. 5 pv/vko, ka 28 min/ päivä

LeKe vaka vaikuttavuustutkimus

- Satunnaistettu verrokkiasetelma
 - Interventioryhmä: 6 päiväkotia, 13 ryhmää, 100/44 lasta
 - Kontrolliryhmä: 6 päiväkotia, 14 ryhmää, 86/35 lasta
 - Mittarit
 - PikkuKesky, SSQ-R (vaka); HSQ-R (vanhemmat)
 - EYT, inhibitio ja työmuisti tablettitehtävät (Howard ym. 2017)
- korkea hyväksyttävyys (perustoiminta ka 5.2/6, plussaryhmä ka 5.5/6)
- toteutuksen suuri vaihtelu
- leikkiaika perustoiminta 14-30/30 krt; plussaryhmä 7-24/24 krt
 - lasten osallistuminen 7-30/30 krt; plussaryhmä 3-23/23krt

Leikitään ja keskitytään pähkinäkuoressa

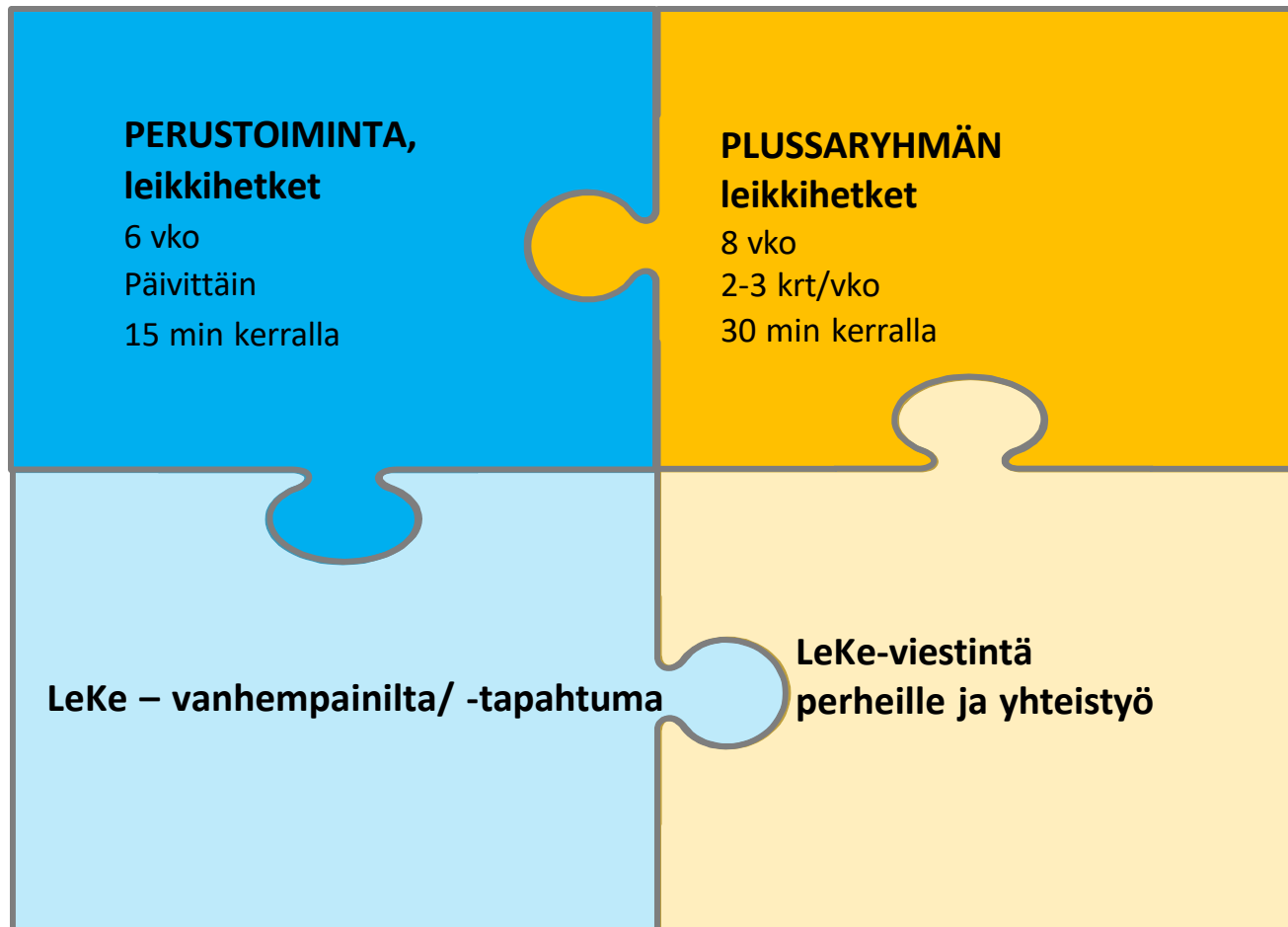
Tavoitteena lasten itsesäätelyn kehityksen tukeminen vahvistamalla lapsen toiminnanohjauksen taitoja

- itsesäätelyn vaikeudet vähenevät
- ongelmien kasautumisen riski pienenee

Menetelmä

- varhaiskasvatuksessa aikuisen johdolla järjestettävä tavoitteellinen leikkitoiminta
- vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö

Leikitään ja keskitytään -koulutukset

**KUMMI 22. Leikitään ja keskitytään
varhaiskasvatuksessa
– Toimintamalli toiminnanohjauksen
tukemiseen: koju.nmi.fi**

**Leikitään ja keskitytään (LeKe)
koulutukset: koju.nmi.fi**

